EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 10.5.2012.
COM(2012) 211 final

2012/0106 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar kuru nosaka nostāju, ko Eiropas Savienības vārdā pieņem Pārtikas atbalsta komitejā attiecībā uz 1999. gada Pārtikas atbalsta konvencijas pagarināšanu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Pārtikas atbalsta konvenciju (PAK; 1999. g.) Kopiena noslēdza ar Padomes Lēmumu 2000/421/EK. PAK, kas sākotnēji tika ieviesta 1960. gadu beigās, tika radīta kā instruments tam, lai saskaņoti un pieņemami nodotu attīstīto valstu lauksaimniecības pārpalikumu trūcīgajām attīstības valstīm. Šī konvencija ir spēkā līdz 2012. gada 30. jūnijam saskaņā ar pagarinājumu, ko apstiprināja ar Pārtikas atbalsta komitejas 2011. gada 18. maija lēmumu tās 104. sanāksmē.

1999. gada PAK un 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencija ir saistītas, jo PAK var pagarināt tikai tad, ja tajā pašā laikposmā darbojas 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencija. Graudu tirdzniecības konvencija (1995. g.) tika pagarināta līdz 2013. gada 30. jūnijam, tādējādi ļaujot oficiāli pagarināt 1999. gada Pārtikas atbalsta konvenciju par vienu gadu.

Tā kā 1999. gada PAK darbības termiņš beidzas 2012. gada 30. jūnijā, jautājums par termiņa pagarināšanu tiks oficiāli skatīts Pārtikas atbalsta komitejas sanāksmē 2012. gada jūnijā. Pārtikas atbalsta komitejas locekļi savā 103. sanāksmē 2010. gada 14. decembrī nolēma sākt jaunas oficiālas sarunas par 1999. gada PAK. Lai arī ES būtu vēlējusies sarunas pabeigt līdz 2011. gada jūnijam, paredzams, ka nobeiguma pasākumi sarunās par modernizētu Pārtikas palīdzības konvenciju tiks pabeigti tikai 2012. gada aprīlī, kad sarunu risinātāji panāks vienošanos par jaunās konvencijas franču un angļu valodas tekstiem, kuri abi ir vienlīdz autentiski.

1999. gada PAK darbība beidzas 2012. gada 30. jūnijā, bet Pārtikas palīdzības konvencija stātos spēkā 2013. gada 1. janvārī ar nosacījumu, ka sešas līgumslēdzējas puses konvenciju ir ratificējušas līdz 2012. gada 31. oktobrim. Visticamāk, ka starp 1999. gada PAK darbības beigām un Pārtikas palīdzības konvencijas stāšanos spēkā būs sešu mēnešu ilgs pārtraukums. Pārtikas atbalsta komitejas 105. sanāksmē 2011. gada 30. novembrī puses vienojās, ka būtu jāizvairās no pārklāšanās, kad uz noteiktu laiku spēkā būtu gan 1999. gada PAK, gan jaunā konvencija. Pārtikas atbalsta komiteja sanāksmē 2012. gada jūnijā oficiāli izskatīs jautājumu par 1999. gada PAK darbības termiņa iespējamu tālāku pagarināšanu. Tāpēc ES ir jāsagatavo kopēja nostāja. Balstoties uz diskusijām ar ES dalībvalstīm Padomes Humānās palīdzības un pārtikas palīdzības jautājumu darba grupā (*COHAFA*) 2012. gada 29. februārī, Komisija un ES dalībvalstis atbalstītu sešu mēnešu pārtraukumu, nevis pašreizējās PAK pagarināšanu, jo visticamāk šāds pagarinājums būtu viens gads (līdz 2013. gada 30. jūnijam).

Saskaņā ar 1999. gada PAK Eiropas Savienības un tās dalībvalstu ikgadējās saistības piegādāt pārtikas atbalsta minimālo gada apjomu ir izteiktas gan tonnās kviešu, gan kā to vērtība, un pašreizējās saistības ir 1 320 000 tonnas kviešu, kā arī 130 miljoni euro (tostarp transporta un citas darbības izmaksas). No saistībām 1 320 000 tonnu kviešu apmērā 990 000 tonnas ir daļa, ar ko rīkojas Eiropas Savienība iekšējā ES nolīguma ietvaros.

1999. gada PAK pagarināšana nav ne juridiska nepieciešamība, lai atvieglotu jaunās modernizētās konvencijas stāšanos spēkā, ne politiska prasība. 1999. gada PAK pagarināšanas rezultātā tiktu pagarinātas ES ikgadējās saistības nodrošināt pārtikas palīdzību saskaņā ar konvencijas III panta e) apakšpunktu. Ir svarīgi norādīt, ka pēdējos četros pārskata periodos Eiropas Savienībai nav bijis iespējams izpildīt savas saistības attiecībā uz tonnāžu. Tomēr tajā pašā laikā ES ir krietni pārsniegusi savas saistības attiecībā uz vērtību. Tas lielā mērā ir

rezultāts ES pārejai uz mūsdienīgu pārtikas palīdzības pieeju, kas nav ņemts vērā pašreizējā konvencijā.

Ja 1999. gada PAK netiek pagarināta, tā pārstās eksistēt. Līdz ar to nebūtu obligāto saistību, kas tieši noteiktas Pārtikas palīdzības konvencijā, un katra konvencijas dalībniece noteiktu obligāto saistību apmēru, ko tā apņemas izpildīt. Tas neskartu budžeta piešķīrumus humānajai pārtikas palīdzībai un nodrošinātībai ar pārtiku ES vispārējā budžeta ietvaros. Tomēr varētu rasties tādas sekas kā negatīva uztvere saņēmēju iedzīvotāju/valstu vidū, kas var bažīties, ka pasliktināsies pārtikas palīdzības/atbalsta paredzamība. Tāpēc būs nepieciešama komunikācija un dialogs, lai pārliecinātu viņus, ka ES apņemšanās risināt pārtikas un uztura nodrošinājuma trūkumu visneaizsargātākajiem iedzīvotājiem joprojām paliek spēkā. Tam pierādījums ir ES plāns noslēgt Pārtikas palīdzības konvenciju, paužot spēcīgu politisko un finansiālo apņemšanos. Būs svarīgi arī atgādināt, ka ES ir bijusi virzītājspēks jaunajās sarunās par konvenciju.

2. SPĒKĀ ESOŠIE NOTEIKUMI PRIEKŠLIKUMA JOMĀ

ES ir piekritusi vairākiem secīgiem 1999. gada PAK pagarinājumiem ar turpmāk minētajiem lēmumiem:

– Padomes Lēmums 2000/421/EK

– Padomes Lēmums 2006/906/EK

– Padomes Lēmums 2007/317/EK

– Padomes Lēmums 2009/393/EK

– Padomes Lēmums 2010/316/ES

– Padomes Lēmums 2011/339/ES

- Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem un mērķiem

Saskaņā ar 1999. gada PAK XXV panta b) apakšpunktu turpmāks pagarinājums par vienu gadu ir spēkā ar nosacījumu, ka uz to pašu laikposmu spēkā ir arī 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencija. 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencija paliek spēkā līdz 2013. gada 30. jūnijam, kā tika nolemts Starptautiskās Graudu padomes sanāksmē 2011. gada 6. jūnijā.

3. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Padomes Humānās palīdzības un pārtikas palīdzības jautājumu darba grupā (*COHAFA*) 2012. gada 29. februārī dalībvalstis pauda atbalstu sešu mēnešu pārtraukumam un ES nostājas izstrādei, lai iebilstu pret 1999. gada PAK pagarināšanu.

Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Nepiemēro

4. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

- Juridiskais pamats

Līguma par Eiropas Savienības darbību 214. panta 1. un 4. punkts un 218. panta 9. punkts.

- Subsidiaritāte

Uz priekšlikumu attiecas paralēla kompetence.

- Proporcionalitāte

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu.

- Juridiskā instrumenta izvēle

Ierosinātais instruments: Padomes lēmums.

Citi instrumenti nebūtu piemēroti šāda iemesla dēļ: saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu tas ir vienīgais veids, kā pieņemt Eiropas Savienības nostāju, kas jāpauž Pārtikas atbalsta komitejā.

5. IETEKME UZ BUDŽETU

Pārtikas atbalsta konvencijas (1999. g.) pagarināšana nozīmētu to, ka par vēl vienu gadu tiktu pagarinātas Eiropas Savienības un tās dalībvalstu ikgadējās saistības nodrošināt pārtikas atbalstu saskaņā ar PAK III panta e) apakšpunktu. Eiropas Savienība ir uzņēmusies atbildību par daļu no ES un tās dalībvalstu saistībām saskaņā ar PAK. Kopā ar dalībvalstīm tiek konsolidēts vienots PAK paziņojums, un tajā nav norādītas atsevišķas darbības. PAK (VI pants) paredzēta saistību pārnešana un pārcelšana no viena gada uz otru, ja saistības ir pārsniegtas, bet šis noteikums nekad nav izmantots.

Tomēr ir būtiski norādīt, ka par četriem secīgiem pārskata gadiem, t.i., 2007./2008., 2008./2009., 2009./2010. un 2010./2011. gadu, Eiropas Savienība nav varējusi ievērot savas tonnāžas saistības.

SECINĀJUMI

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija ierosina Padomei Eiropas Savienības vārdā noteikt turpmāk minēto nostāju un attiecīgi atļaut Komisijai iebilst pret vienprātības veidošanos Pārtikas atbalsta komitejā saskaņā ar Pārtikas atbalsta komitejas procedūras noteikumu 13. noteikumu par labu Pārtikas atbalsta konvencijas pagarināšanai.

2012/0106 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar kuru nosaka nostāju, ko Eiropas Savienības vārdā pieņem Pārtikas atbalsta komitejā attiecībā uz 1999. gada Pārtikas atbalsta konvencijas pagarināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 214. panta 1. un 4. punktu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Pārtikas atbalsta konvenciju (1999. g.) (turpmāk tekstā – "PAK") Eiropas Kopiena noslēdza ar Padomes Lēmumu 2000/421/EK[1] un pagarināja ar dažādiem Pārtikas atbalsta komitejas lēmumiem.

(2) Pašreizējās PAK darbības termiņš beidzas 2012. gada jūnijā, un jautājums par tās termiņa iespējamu pagarināšanu tiks risināts Pārtikas atbalsta komitejas sanāksmē 2012. gada jūnijā.

(3) Saskaņā ar Pārtikas atbalsta konvencijas XXV panta b) apakšpunktu tās pagarinājums ir spēkā ar nosacījumu, ka darbojas 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencija, kas paliek spēkā līdz 2013. gada 30. jūnijam, pēc tam, kad par tās pagarināšanu tika nolemts Starptautiskajā Graudu padomē 2011. gada 6. jūnijā.

(4) Pārtikas atbalsta komitejas locekļi 103. sanāksmē 2010. gada 14. decembrī vienojās uzsākt oficiālu procedūru, lai no jauna risinātu sarunas par Pārtikas atbalsta konvenciju, rīkojot virkni sarunu kārtu.

(5) Pašreizējās PAK darbības termiņš beidzas 2012. gada 30. jūnijā, bet jaunā Pārtikas palīdzības konvencija stātos spēkā 2013. gada 1. janvārī. Visticamāk, ka starp PAK darbības beigām un Pārtikas palīdzības konvencijas stāšanos spēkā būs sešu mēnešu ilgs pārtraukums.

(6) Pārtikas atbalsta komitejas 105. sanāksmē 2011. gada 30. novembrī PAK dalībnieces vienojās, ka būtu jāizvairās no pārklāšanās. Tāpēc būtu vēlams sešu mēnešu pārtraukums PAK termiņa pagarinājuma vietā.

[1] OV L 163, 4.7.2000., 37. lpp.

(7) Eiropas Komisijai, kas Pārtikas atbalsta komitejā pārstāv Eiropas Savienību, ar Padomes lēmumu tāpēc būtu jāļauj iebilst pret vienprātības veidošanos Pārtikas atbalsta komitejā par labu pagarinājumam,

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Eiropas Savienības nostāja Pārtikas atbalsta komitejā ir iebilst pret vienprātības veidošanos Pārtikas atbalsta komitejā saskaņā ar PAK procedūras noteikumu 13. noteikumu par labu Pārtikas atbalsta konvencijas pagarināšanai.

2. pants

Ar šo Komisija ir pilnvarota paust šo nostāju Pārtikas atbalsta komitejā.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs